

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Digesti Novi

Bartolus

Lvgdvni, M.D.LXVII.

Arboribus cedendis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96158](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96158)

LEX XIII.

Interdictum de precario quod educatur cum actione prescriptis verbis.

Interdictum. Tres solutiones, tene primam solutionem, quia secundum alias duas concluditur, quod interdictum de precario non educatur cum actione prescriptis verbis, quod est contra leges contrarias. Et ita tenet Dym.

LEX XV.

Habitantes domum, et solventes solum pro victu, non dicuntur possidere. Et foror habitans cum fratre, non dicitur possidere.

Habet. Hospites. Hospitibus loquitur hic. Dico, quod de inquilinis, qui habitant iure conductionis. Et dicitur, quod de commo datariis, qui habuerunt domum ad certum usum, et ad certum tempus, et ita est commodatum. Et dicitur, hoc est notandum, quod qui hospitantur cum alio, nec solunt aliquid pro hospitio, sed solunt solum pro victu, illi non dicuntur detinere domum, vel habere precario, sed magis dicuntur detinere domum, quam not. pro famulis, ut non dicuntur detinere, ita dicitur in fine domum, sed magis detineri. Item non pro mulieribus, frater detinet sororem in domo, vel vir uxorem, poterit ne ista foror, vel vxor dicere. Ego possideo domum una cum fratre, vel viro. Et tene non, nam magis dicuntur detineri, quam detineri iure familiaritatis. I. qui familiaritatis. s. de acquir. posse.

Promissio hominis tollit promissionem legis.

Cum quis. Promissio hominis tollit promissionem legis. Ratio, quia ista promissio est extraordinaria, et subsidium introducta. Et ita hoc videtur in l. de iure emphyt. l. ij. in vi. quest.

Cum qui. Notabilis est. Et ponitur de l. Pomponius, s. si is qui precario. s. de acquir. posse. Sol. distingue, ut in glo. quod nota et signa. et vide circa hoc que ego dixi in l. interdum, in p. in. s. de acquir. posse.

LEX XVI.

Adoptauiero. Adhuc non, lex. Et precarium non transit ad heredem, ut s. eo. l. cum precario, in fine. nec etiam possessio. l. cum heredes, s. de acquir. posse. ergo ad partem arrogatorem non transit. Sol. gl. mirabiliter hic, persona que possidebat, vivit in contrariis secus. Per hoc dicimus, quod si aliquis intrat monasterium, ipso ingressu sine nona apprehensione monasterium acquirit rerum omnium possessionem, ut hic, de hoc per doct. C. de sacrosanct. eccles. aut. si qua mulier, in ult. q. et allegant hanc legem.

ADDITIONES.

Alex. C. Si adoptauiero. Adde tex. in c. precarium, de precario, ubi an reuocetur morte cedentis.

Monasterium. Adde que not. Bar. in l. i. s. si. et in l. cum heredes, in l. qui vniuersas, s. ij. s. de acquir. posse. et in l. qui vniuersas, s. ij. s. de acquir. posse. et in l. qui vniuersas, s. ij. s. de acquir. posse. et in l. qui vniuersas, s. ij. s. de acquir. posse. et in l. qui vniuersas, s. ij. s. de acquir. posse.

LEX XVIIII.

Non in solidum. In veritate contra, nota quod ille qui ex contrario, s. de acquir. posse.

LEX XXI.

Cum precario. Notabilis lex est, et facit ad l. si stipulatus fuero per te non fieri.

LEX XXII.

Si is qui. Denegat mihi restituere rem, quam habet a me precario, videtur spoliar e me possessionem, quam habet a me. Et ista est ratio, quare ille qui habet causam a me, non potest mihi referre questionem dominij, nam si sic restituendo spoliat me, et spoliatus ante omnia debet restituere. Ita not. l. f. C. si cer. per. l. ij. in q. i.

ADDITIONES.

Alex. C. Si is qui. Vide eundem in l. adponius, s. i. s. de acquir. posse. et Bar. et Bal. in l. si quis conductionis, C. loc. alia assigna vit ratione Bar. in l. non si fur. s. si cer. per. sed ista est melior.

De arboribus cedendis. Titul. XXVI.

LEX I.

Practica quando arbor tua pendet in edes meas.

Et pretor. Si arbor.

Et videtur, quod nemo potest sua auctoritate incidere illud, quod in alieno fixum est. l. quem admodum, s. si protegitur, s. ad le. Quil. huiusmodi sunt in gl. due opi. Una, quod dominus edificum, in quo pendet arbor aliena, possit hoc facere sua auctoritate, et tunc obstat contrarium. Alij dicit, quod debet hoc facere auctoritate iudicis, et tunc cessaret contrarium, quod publica auctoritate possit fieri non est dubium. An autem possit auctoritate propria, videtur quod non, s. si protegitur. Per iterum si ingredior in tuum fundum contra tuam voluntatem, teneo actionem iniuriarum. l. iniuriarum, in fi. de iniur. Quid dicimus? Respondeo hoc est practica, quod arbor tua pendet in edes meas, primo debeo tibi denunciare, ut eam adimas: nam debet stare per te quominus adimas, fm verba edicti. Unde est consiliu, quod de hac denunciatione fiat instrumentu, si tu negligis adinere, et ego auctoritate mea vado, et succido, tibi portio, cum neminem prohibet inueni, nec alias fuerim prohibitus, licet faciem non committo vim, cum non fuerim prohibitus. Item non facio clam, quod tuis mihi permittat, ut hic non debeo credere, vel suspicari, quod contra iustitiam mihi resistas, et controueris mihi facias. Sed si cum ventrem ad incidendum mihi resistes, tunc non possum mea auctoritate, sed debeo recurrere ad hoc interdictum. Et hic est casus in lege notatus. Est enim prohibitio, ne mihi dominus edium volenti adinere vim facias, tu dominus arboris.

ADDITIONES.

Alex. C. Tue opin. Sed quid si aliquis plantat arboris super meum pendentes me ignorate, an puniatur, vel possim propria auctoritate excidere quod super meum pendet? Et dicimus, quod non possum propria auctoritate, sed agam eorum iudice. l. quem admodum, s. si protegitur, s. ad leg. Quil. et l. i. C. de interd. hoc singulariter limita, nisi illud, quod est factum, esset edificatum in re communi: tunc tunc illud quod extenditur, possim propria auctoritate destruere, etc. est not. fm vnam legem, in l. sed si inter te, et me, s. de fer. vrb. ped. et vide Bar. in l. i. s. nunciatio, s. de opere noui nunciat. Adde que consuluit real. consil. ceter. lib. iij.

Quod ait pretor. Erat practica istius edicti eodem modo, quo practica superioris.

Differentia. Quero, quid si radices arboris non cent fundamento domus mee? Respondeo, locum habet vtile interdictum ad exemplum istius in interdictorum, l. i. C. de interd.

LEX II.

Arbor. Dicitur quidam, quod est actio in factum, et lege xij. tab. s. ij. dicunt, quod actio negatoria. Tene quam vis.

De glande legenda. Titul. xxvij. LEX I.

- 1. Questio de glande legenda debet in tribus diebus expediri
2. Hoc edictum ideo fuit introductum, quia in eo requiruntur multo probaciones, quam in rei vindicatione, que datur in hoc casu, et durat triennio,
3. Practica huius edicti que sit.
4. Hoc interdictum quod competat etiam pro fructibus, qui vna die corumpuntur.

Et pretor.

Et videtur, quod nemo potest sua auctoritate incidere illud, quod in alieno fixum est. l. quem admodum, s. si protegitur, s. ad le. Quil. huiusmodi sunt in gl. due opi. Una, quod dominus edificum, in quo pendet arbor aliena, possit hoc facere sua auctoritate, et tunc obstat contrarium. Alij dicit, quod debet hoc facere auctoritate iudicis, et tunc cessaret contrarium, quod publica auctoritate possit fieri non est dubium. An autem possit auctoritate propria, videtur quod non, s. si protegitur. Per iterum si ingredior in tuum fundum contra tuam voluntatem, teneo actionem iniuriarum. l. iniuriarum, in fi. de iniur. Quid dicimus? Respondeo hoc est practica, quod arbor tua pendet in edes meas, primo debeo tibi denunciare, ut eam adimas: nam debet stare per te quominus adimas, fm verba edicti. Unde est consiliu, quod de hac denunciatione fiat instrumentu, si tu negligis adinere, et ego auctoritate mea vado, et succido, tibi portio, cum neminem prohibet inueni, nec alias fuerim prohibitus, licet faciem non committo vim, cum non fuerim prohibitus. Item non facio clam, quod tuis mihi permittat, ut hic non debeo credere, vel suspicari, quod contra iustitiam mihi resistas, et controueris mihi facias. Sed si cum ventrem ad incidendum mihi resistes, tunc non possum mea auctoritate, sed debeo recurrere ad hoc interdictum. Et hic est casus in lege notatus. Est enim prohibitio, ne mihi dominus edium volenti adinere vim facias, tu dominus arboris.

ergo fuit interdictum istud edictum: Respond. quia in hoc edicto